

SPERMOGRAMMA, PAP-TEST VA QALQONSIMON BEZ ASPIRATSION
BIOPSIYASINING DIAGNOSTIK IMKONIYATLARI**Bekchanov Azizbek Jumanazarovich**

Urganch davlat tibbiyot instituti

Patomorfologiya kafedrası assistenti

ronkam202@gmail.com

Annotatsiya: Spermogramma, Pap-test va qalqonsimon bez aspiratsion biopsiyasi zamonaviy klinik laborator va sitologik diagnostikaning muhim usullari hisoblanadi. Ushbu usullar reproduktiv va endokrin tizim kasalliklarini erta aniqlash, hujayra va to'qima darajasidagi morfologik o'zgarishlarni baholash hamda differensial tashxis qo'yishda yuqori diagnostik ahamiyatga ega. Spermogramma erkaklarda fertilitetni baholashda asosiy usul bo'lsa, Pap-test bachadon bo'yni epitelidagi prekanseroz va malign o'zgarishlarni skrining qilish imkonini beradi. Qalqonsimon bez aspiratsion biopsiyasi esa tireoid tugunlarning benign yoki malign xarakterini aniqlashda eng informativ usul hisoblanadi. Ushbu tezisda mazkur diagnostik usullarning imkoniyatlari va klinik ahamiyati yoritilgan.

Kalit so'zlar: spermogramma, Pap-test, qalqonsimon bez, aspiratsion biopsiya, sitologiya, diagnostika, reproduktiv tizim, endokrin tizim, fertilitet, skrining, patomorfologiya.

Spermogramma, Pap-test va qalqonsimon bez aspiratsion biopsiyasi zamonaviy tibbiyotda keng qo'llaniladigan muhim diagnostik usullar bo'lib, ular reproduktiv va endokrin tizim kasalliklarini erta aniqlashda yuqori informativlikka ega. Ushbu usullar hujayra va to'qima darajasidagi o'zgarishlarni baholash orqali kasalliklarning patomorfologik asoslarini aniqlash imkonini beradi. Spermogramma erkak reproduktiv salomatligini baholashda asosiy laborator usul hisoblanadi. U sperma hajmi, spermatozoidlar konsentratsiyasi, ularning harakatchanligi va morfologik tuzilishini o'rganish imkonini beradi. Ushbu ko'rsatkichlardagi o'zgarishlar, jumladan oligozoospermiya, asthenozoospermiya va teratozoospermiya erkak bepushtligining muhim patomorfologik belgilaridan biri hisoblanadi. Pap-test bachadon bo'yni epiteliy hujayralarini sitologik tekshirishga asoslangan skrining usuli bo'lib, prekanseroz va malign jarayonlarni erta bosqichda aniqlashda muhim ahamiyatga ega. Ushbu usul yordamida yallig'lanish o'zgarishlari, displaziya darajalari hamda inson papilloma

virusi (HPV) bilan bog'liq hujayra o'zgarishlari aniqlanadi. Bu esa bachadon bo'yni saratonining oldini olishda muhim rol o'ynaydi. Qalqonsimon bez aspiratsion biopsiyasi (ingichka igna aspiratsion biopsiya) tireoid tugunlarning sitologik tuzilishini baholashda eng aniq usullardan biri hisoblanadi. Ushbu usul yordamida kolloid tugunlar, kistoz o'zgarishlar, tireoiditlar hamda malign hujayra o'zgarishlari aniqlanadi. Bu esa qalqonsimon bez kasalliklarida to'g'ri davolash taktikasini tanlash imkonini beradi. Mazkur diagnostik usullarni birgalikda qo'llash reproduktiv va endokrin tizim kasalliklarini kompleks baholash, erta tashxis qo'yish hamda samarali davolash choralarini tanlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa

Spermogramma, Pap-test va qalqonsimon bez aspiratsion biopsiyasi reproduktiv va endokrin tizim kasalliklarini erta aniqlashda yuqori diagnostik ahamiyatga ega bo'lgan zamonaviy usullar hisoblanadi. Ushbu tekshiruvlar hujayra va to'qima darajasidagi o'zgarishlarni aniqlash orqali kasalliklarning patomorfologik asosini yoritib beradi hamda differensial tashxis qo'yishda muhim rol o'ynaydi. Spermogramma erkaklarda fertilitet buzilishlarini baholashda asosiy laborator usul bo'lib, spermatogenez holati haqida aniq ma'lumot beradi. Pap-test bachadon bo'yni epiteliyidagi prekanseroz va malign o'zgarishlarni erta bosqichda aniqlash imkonini berib, skrining dasturlarida muhim o'rin tutadi. Qalqonsimon bez aspiratsion biopsiyasi esa tireoid tugunlarning tabiatini aniqlashda eng ishonchli sitologik usullardan biridir. Mazkur diagnostik usullarning kompleks qo'llanilishi kasalliklarni erta aniqlash, to'g'ri davolash taktikasini tanlash va asoratlarning oldini olishga xizmat qiladi, bu esa bemorlarning hayot sifatini yaxshilashda muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. World Health Organization (WHO). Laboratory Manual for the Examination and Processing of Human Semen. 6th ed., 2021.
2. World Health Organization (WHO). WHO Guidelines for Cervical Cancer Screening. Geneva, 2022.
3. Berek J.S. Berek & Novak's Gynecology. 16th Edition. Wolters Kluwer, 2024.
4. Cibas E.S., Ali S.Z. The Bethesda System for Reporting Cervical Cytology. Springer, 2023.
5. Kumar V., Abbas A.K., Aster J.C. Robbins & Cotran Pathologic Basis of Disease. 10th Edition, Elsevier, 2021.
6. DeLellis R.A. Pathology and Genetics of Thyroid Tumors. IARC, 2021.
7. Jameson J.L., De Groot L.J. Endocrinology: Adult and Pediatric. Elsevier, 2022.

8. WHO. Guidelines on Sperm Analysis and Male Fertility Assessment. Geneva, 2021.
9. Rosai J. Rosai and Ackerman's Surgical Pathology. 11th Edition, 2022.
10. Koss L.G. Diagnostic Cytology and Its Histopathologic Bases. 6th Edition, 2022.